

DERS BİLGİ FORMU

FAKÜLTE / ENSTİTÜ ADI	Fen Edebiyat Fakültesi
BÖLÜM / PROGRAM / ANABİLİM DALI ADI	Türk Dili ve Edebiyatı
DERSİN ADI	Türkiye Türkçesi Ses Bilgisi
DERSİN KODU	TDE1211
YEREL KREDİSİ	2
AKTS KREDİSİ	4
HAFTALIK DERS SAATİ	2
HAFTALIK UYGULAMA SAATİ	0
HAFTALIK LABORATUVAR SAATİ	0
ÖNKOŞULLAR	Yok
YARIYIL	Güz
DERSİN DİLİ	Türkçe
DERSİN SEVİYESİ	Lisans
DERSİN TÜRÜ	Zorunlu@Türk Dili ve Edebiyat Lisans Programı
DERSİN KATEGORİSİ	Temel Meslek Dersleri
DERSİN VERİLİŞ ŞEKLİ	Yüz Yüze
DERSİ SUNAN AKADEMİK BİRİM	Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
DERSİN KOORDİNATÖRÜ	Aziz MERHAN
ASİSTAN	Gamzegül ÇITAK
DERSİN AMACI	Bu dersin amacı, öğrencilere Türkçenin ses yapısı hakkında temel ve kapsamlı bilgiler vermek; Türkçe sözcüklerin doğru telaffuz ve yazım kurallarını öğretmek; ayrıca sözcüklerdeki vurgu özelliklerini kavratmak ve böylece öğrencilerin dili daha doğru ve etkili kullanmalarını sağlamaktır.
DERSİN İÇERİĞİ	Türkçenin ses yapısının ve Türkçedeki ses olaylarının incelenmesi; Türkçenin söyleyiş ve yazım kurallarının değerlendirilmesi
DERS KİTABI / MALZEMESİ / ÖNERİLEN KAYNAKLAR	Ders Kitabı: [1] Doğan Aksan, Neşe Atabay, Sevgi Özel, Ayfer Çam, Neval Pirali, <i>Türkiye Türkçesi Gelişmeli Sesbilimi</i>, TDK Yayınları, Ankara 1979. [2] Doğan Aksan, <i>Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)</i>, 3 Cilt, TDK Yayınları, Ankara 1979-1982. Zorunlu Kaynaklar: [1] A[gop] Dilâçar, “Gramer: Tanımı, Adı, Kapsamı, Türleri, Yöntemi, Eğitimdeki Yeri ve Tarihçesi”, <i>Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten</i>, Cilt 19, Ankara 1971; s. 83-145. [2] Zeynep Korkmaz, “Türkiye Türkçesi Ses Bilgisi Üzerine Notlar - 2”, <i>Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi</i>, Cilt 120, Sayı 830, Ankara, Şubat 2021; s. 4-16. [3] İclal Ergenç, <i>Türkiye Türkçesinin Görevsel Sesbilimi</i>, Ankara 1989. [4] Nevin Selen, <i>Söyleyiş Sesbilimi Akustik Sesbilim ve Türkiye Türkçesi</i>, Ankara 1979. [5] Necip Üçok, <i>Genel Fonetik</i>, Ankara 1951. [6] Ömer Demircan, <i>Türkiye Türkçesinin Ses Düzeni, Türkiye Türkçesinde Sesler</i>, Ankara 1979. [7] Ömer Demircan, <i>Türkçenin Sesdizimi</i>, İstanbul 1996.

Ders Öğrenim Çıktıları

Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler,

1. Türkiye Türkçesinin ses özelliklerini öğrenebileceklerdir.
2. Söyleyiş (fonetik) ve yazım kurallarını kavrayabileceklerdir.
3. Türkçe sözcüklerde vurgu konusuna hâkim olabileceklerdir.
4. Türkçedeki temel ses olaylarını tanıyabileceklerdir.
5. Türkçe dilbilgisi kitaplarını ses bilgisi açısından değerlendirebileceklerdir.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım:		
Laboratuvar:		
Uygulama (Sözlü Sınav):		
Arazi Çalışması		
Derse Özgü Staj		
Kısa Sınavlar/Stüdyo Kritiği:		
Ödev:		
Sunum/Jüri:		
Proje:		
Seminer/Workshop		
Ara Sınavlar: • İçerik: Sınav haftasına kadar işlenen konuları kapsayan sorular • Format: Yazılı (60 dakika) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: Derste işlenen konuların ve önerilen kitaplardaki veya makalelerdeki konuların anlaşılabilmesi	2	%60
Final: • İçerik: Dersin tüm içeriğini kapsayan sorular • Format: Yazılı (60 dakika) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: Derste işlenen konuların anlaşılması	1	%40
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı		%60
Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı		%40
TOPLAM		%100

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

HAFTA	KONULAR	ÖN HAZIRLIK
1	Dersin içeriğinin ve kaynakların tanıtılması	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
2	Dilin ve dilbilgisinin tanımı; Ses nedir? Ses bilimi nedir ve neyi inceler?	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
3	Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri, Türkçedeki ünlülerin tanımı, ünlü uyumları	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi

4	Türkçedeki ünsüzlerin tanımı	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
5	Türkçedeki ünsüzlerin tanımı, ünsüz olayları	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
6	Türkçede vurgu, sözcük vurgusuyla ilgili uygulamalar	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
7	Türkçedeki ses olayları	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
8	Ara Sınav	Sınav haftasına kadar işlenen konuların tümünün tekrar edilmesi
9	Türkçedeki ses olayları	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
10	Türkçedeki ses olayları	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
11	Türkçedeki yapısal ses değişimleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
12	Türkçedeki yapısal ses değişimleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
13	Ara Sınav	Sınav haftasına kadar işlenen konuların tümünün tekrar edilmesi
14	Türkçe sözcüklerin yazım özellikleri ve yazım kılavuzların incelenmesi	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
15	Türkçedeki yabancı sözcüklerin söyleyiş ve yazımıyla ilgili sorunlar	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
16	Final	İşlenen konuların tümünün tekrar edilmesi

AKTS İŞYÜKÜ TABLOSU

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İşyükü
Ders Saati	14	2	28
Laboratuvar			
Uygulama (sözlü Sınav)			
Arazi Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışması	14	4	56
Derse Özgü Staj			
Ödev			
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği			
Projeler			
Sunum / Seminer			
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	2	10	20
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık)	1	30	30
Toplam İşyükü:			134
Toplam İşyükü / 30(s):			4.26
AKTS Kredisi:			4

COURSE INFORMATION FORM

FACULTY / GRADUATE SCHOOL	Faculty of Arts and Sciences
DEPARTMENT / PROGRAMME	Turkish Language and Literature
TITLE OF COURSE	Turkish Phonology
CODE	TDE1211
LOCAL CREDIT	2
ECTS	4
LECTURE HOUR / WEEK	2
PRACTICAL HOUR / WEEK	0
LABORATORY HOUR / WEEK	0
PREREQUISITE	None
SEMESTER	Fall
COURSE LANGUAGE	Turkish
LEVEL OF COURSE	First Cycle
COURSE TYPE	Required@
COURSE CATEGORY	Core Courses
MODE OF DELIVERY	Face-to-Face
OWNER ACADEMIC UNIT	Department of Turkish Language and Literature
COURSE COORDINATOR	Aziz MERHAN
ASSISTANT	Gamzegül ÇITAK
COURSE OBJECTIVES	The aim of this course is to provide students with basic and comprehensive information about the sound structure of Turkish; to teach the correct pronunciation and spelling rules of Turkish words; and to understand the stress characteristics of words, thus enabling students to use the language more accurately and effectively.
COURSE CONTENT	Examining Turkish phonology and sound events in Turkish; the assesment of pronunciation and writing rules.
RECOMMENDED OR REQUIRED READINGS	Coursebook: [1] Doğan Aksan, Neşe Atabay, Sevgi Özel, Ayfer Çam, Neval Pirali, <i>Türkiye Türkçesi Gelişmeli Sesbilimi</i>, Turkish Language Association Publications (TDK Yayınları), Ankara 1979. [2] Doğan Aksan, <i>Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)</i>, 3 vols, Turkish Language Association Publications (TDK Yayınları), Ankara 1979-1982. Required Readings: [1] A[gop] Dilâçar, “Gramer: Tanımı, Adı, Kapsamı, Türleri, Yöntemi, Eğitimdeki Yeri ve Tarihçesi”, <i>Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten</i>, vol. 19, Ankara 1971; pp. 83-145. [2] Zeynep Korkmaz, “Türkiye Türkçesi Ses Bilgisi Üzerine Notlar - 2”, <i>Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi</i>, Cilt 120, Sayı 830, Ankara, Şubat 2021; pp. 4-16. [3] İclal Ergenç, <i>Türkiye Türkçesinin Görevsel Sesbilimi</i>, Ankara 1989. [4] Nevin Selen, <i>Söyleyiş Sesbilimi Akustik Sesbilim ve Türkiye Türkçesi</i>, Ankara 1979. [5] Necip Üçok, <i>Genel Fonetik</i>, Ankara 1951. [6] Ömer Demircan, <i>Türkiye Türkçesinin Ses Düzeni, Türkiye Türkçesinde Sesler</i>, Ankara 1979. [7] Ömer Demircan, <i>Türkçenin Sesdizimi</i>, İstanbul 1996.

Course Learning Outcomes	Upon successful completion of the course, students will be able to 1. Learn the phonological characteristics of Turkish 2. Know pronunciation and writing rules 3. Get information about stress in Turkish words 4. Learn phonological events in Turkish 5. Evaluate Turkish grammar books in terms of phonetics.
---------------------------------	--

EVALUATION SYSTEM		
Activities	Number	Percentage of Grade
Attendance/Participation		
Laboratory		
Application (Oral Examination)		
Field Work		
Special Course Internship (Work Placement)		
Quizzes/Studio Critics		
Homework Assignments		
Presentations/Jury		
Project		
Seminar/Workshop		
Midterms: • Content: Comprehensive questions covering all topics addressed up to the exam week • Format: Written exam (60 minutes) • Detailed Assessment Criteria: To be able to understand the topics covered in the course and the topics in the recommended books or articles	2	%60
Final: • Content: Questions covering the entire content of the course • Format: Written exam (60 minutes) • Detailed Assessment Criteria: Understanding of the topics covered in the course	1	%40
Percentage of In-Term Studies		%60
Percentage of Final Examination		%40
TOTAL		%100

WEEKLY SUBJECTS AND RELATED PREPARATION STUDIES		
WEEKLY	COURSE OUTLINE	Related Preparation
1	Introducing contents and sources of the course	Evaluation of sources
2	Description of language and grammar; what is sound? what is phonology and what do phonology study?	Evaluation of sources
3	The position of Turkish among world languages, the description of vowels, vowel harmonies.	Evaluation of sources

4	The description of consonants in Turkish	Evaluation of sources
5	The description of consonants in Turkish, consonant events	Evaluation of sources
6	Stress in Turkish, the applications about word stressing	Evaluation of sources
7	Phonologic events in Turkish	Evaluation of sources
8	Midterm	Review of all topics covered up to the exam week
9	Phonologic events in Turkish	Evaluation of sources
10	Phonologic events in Turkish	Evaluation of sources
11	Morpho-phonemic changes in Turkish	Evaluation of sources
12	Morpho-phonemic changes in Turkish	Evaluation of sources
13	Midterm	Review of all topics covered up to the exam week
14	Evaluation in writing specialties and spelling dictionary of Turkish words.	Evaluation of sources
15	Evaluation in writing specialties and spelling dictionary of Turkish words.	Evaluation of sources
16	Final	Review of all topics covered.

ECTS WORKLOAD TABLE

Activities	Number	Duration (Hour)	Total Workload
Course Hours	14	2	28
Laboratory			
Application			
Field Work			
Study Hours Out of Class	14	4	56
Special Course Internship (Work Placement)			
Homework Assignments			
Quizzes/Studio Critics			
Project			
Presentations / Seminar			
Midterms (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	2	10	20
Final (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	1	30	30
Total Workload:			134
Total Workload / 30(h):			4.26
ECTS Credit:			4

Ders Öğrenim Çıktısı & Program Çıktısı Matrisi

PC-7 Türk Dili ve Edebiyatı ve ilgili alanlardaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek, kariyer fırsatlarını değerlendirerek kişisel ve mesleki gelişim hedeflerini belirleyebilecek ve bu hedeflere ulaşmak için hayat boyu öğrenme stratejilerini kullanabileceklerdir./ Follow scientific and technological developments in Turkish Language and Literature and related fields, assess career opportunities, identify personal and professional development goals, and adopt lifelong learning strategies to achieve these goals.								
PC-8 Bilimsel araştırmalarını ve mesleki faaliyetlerini yürütürken doğabilecek hukuksal sonuçları ve toplumsal etkileri dikkate alarak mesleki etik ilkeler, kalite standartları ile evrensel değerler doğrultusunda ve sosyal sorumluluk bilinci ve adalet duygusuyla hareket edebileceklerdir./ Act with a sense of social responsibility and justice and in accordance with professional ethical principles, quality standards, and universal values by taking into account potential legal and societal consequences of their scientific research and professional activities.								
PC-9 Bireysel olarak ya da takımlarda etkin biçimde çalışabileceklerdir./ Work effectively both independently and as part of a team.								
PC-10 Türk Dili ve Edebiyatı alanında güvenilir bilgi kaynaklarına ulaşarak literatür taraması yapabilecek ve akademik araştırma tasarlayıp yürütebileceklerdir./ Access reliable sources of information, conduct literature reviews, and design and carry out academic research in the field of Turkish Language and Literature.								
PC-11 Türk Dili ve Edebiyatı'nın uzmanlık gerektiren konuları, teorileri, araştırmaları ve problem çözümlerini, bilimsel terminoloji kullanarak tüm paydaşlara sözlü ve yazılı olarak etkili biçimde aktarabilecek ve bir yabancı dilde temel düzeyde iletişim kurabileceklerdir./ Effectively communicate the specialised topics, theories, research, and solutions in the field of Turkish Language and Literature to all relevant stakeholders using scientific terminology, both orally and in writing, in Turkish and communicate at a basic level in a foreign language.					5			
PC-12 Türk Dili ve Edebiyatı alanında farklı dönem ve türlerde yazılmış temel eserleri tanıyabilecek, Türk dilinin tarihsel gelişimini temsil eden örnek metinleri okuyup çeviri yazı alfabesine aktarabilecek ve eleştirel bir yaklaşımla çözümleyebileceklerdir./ Identify major								

works from various periods and genres in Turkish Language and Literature, read example texts representing the historical development of the Turkish language, transcribe them, and analyse them critically.								
PC-13 Klasik ve çağdaş edebiyat metinlerini, edebi akımlar ve kuramlar çerçevesinde analiz edebilecek, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilecek ve yorumlayabileceklerdir./ Analyse classical and contemporary literary texts within the frameworks of literary movements and theories, and evaluate and interpret them through a critical lens.								